JAVA-BODE.

NIEUWS,- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858 **WOENSDAG 13 JANUARIJ.** **N°. 4.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java* . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
» » » » » *Nederland* . . . . . » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cent voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één

BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Ingevolge onderlinge schikking is de heer W. L. RITTER, sedert 1 Januarij 1858 als mederedacteur van den *Java-Bode* afgetreden en blijft hij alleen belast met het verrigten van eenige bepaalde werkzaamheden voor dat Blad.

BATAVIA, 13 *Januarij* 1858.
De Uitgevers.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië*, van den 9 Januarij 1858 No. 1, is op last des Konings bepaald, dat het bij besluit van 26 Mei 1856 No. 27, aan den majoor der infanterie *L. J. M. Smets* verleend eervol ontslag uit Zr. Ms militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, zal gerekend worden in te gaan op 11 Februarij 1857, zijnde de dag, waarop hij gedurende *twee* jaren in den rang van majoor zou hebben gediend.

Civiel Departement.

Erkend en Toegelaten:

Krachtens het Koninklijk besluit van 22 October 1857 No. 60, de heer *Alfred August Reed*, als consul der *Vereenigde-Staten van Amerika* te Batavia.

Militair Departement.

Bevorderd:

BIJ HET REGIMENT O. I. CAVALLERIE.

Tot ridmeester, de eerste luitenant *P. C. van der Willigen*.
Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *F. L. van Olderen*; beiden van het regiment.

ADVERTENTIEN.

Door den resident van Batavia worden narigt gevraagd, omtrent het lot of de nalatenschap van zekeren *Martin Burger*, die gezegd wordt tusschen de jaren 1820 en 1830 te Batavia logementhouder geweest te zijn, en wordt een iegelijk aan wien daaromtrent iets mogt bekend zijn, beleefd verzocht hem daarmede in wetenschap te willen stellen.

Bij de op heden ter algemeene rekenkamer plaats gehad hebbende uitloting van gouvernements effecten, zijn ter aflossing aangewezen, de na te melden nummers, als:

Van de vijftiende uitloting der 4½ pCt. obligatien, gecreëerd bij gouvernements besluit dd. 27 Junij 1843 lt. F: No. 5, 50 en 52

Van de derde uitloting der 4½ pCt. obligatien, gecreëerd bij gouvernements besluit dd. 3 Augustus 1854 No. 17:
No, 89, 99, 2, 9, 127, 116 en 63.

Van de tweede uitloting der 4½ pCt. obligatien, gecrëeerd bij gouvernements besluit dd. 16 Mei 1853 No. 3: No. 16.

President en directeuren der Javasche Bank maken bekend, dat het cijfer der in omloop gebragte bankbilletten op den 6 dezer bedroeg *f*: 5,764,075.

De resident van Cheribon maakt bij deze bekend, dat op den 29 Januarij e. k., voor 's lands pakhuizen aldaar, voor rekening van den lande, op de gewone voorwaarden zullen worden verkocht, 43 krandjangs voor den overvoer naar Nederland afgekeurde suiker, afkomstig uit den oogst van 1856.

VENDUTIEN.

Op Maandag 18 Januarij, voor het locaal der weeskamer op Molenvliet.

en

Voor het commissiehuis van *Cadelette en Co.*

Op Dingsdag 19 Januarij, wegens vertrek, ten huize van den heer *F. U. van Hengel*, op Kramat, door Gebrs. *Roselje en co.*

en

Op het Heemradenplein, tegen 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce en co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het collegie van boedelmeesteren van den chinees *Gouw Sim*.

Door de commissarissen van wijlen den artillerie werkman *Cornelis Reijgers*,

---

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. F. H. Scharten en echtgenoote. — A. Reeders. — P. Vreede Bik en familie.

Aangekomen Vreemdelingen
te *Batavia*, *van den* 5 t/m *den* 13 Januarij 1858.

MARINE HOTEL. F. S. Nuijens, van de Reede. — C. Abrahams van Cheribon.

HOTEL DER NEDERLANDEN. Aldinger, van Sawanang. — P. J. van Vliet van Nederland. — Duben, van Samarang. — Dr. J. E. de Vrij, van Nederland over Singapore. — Dr. W. H. de Vriese, van Nederland over Singapore. — E. Orré, van Amsterdam. — H. C. van Eijbergen van Idem. — J. W. Oosterhout, van Idem.

HOTEL DES INDES. Baron van Heekeren van Brandenburg, van Rotterdam. — [illegible] — Gaijod, van Soerabaija. — [illegible], van Nederland. van den Capellen, van de Reede. — Steijn Parvé, van Idem. de Groox en famille, van Buitenzorg. — Brouwer, van Batavia. — Brenkman, van Samarang. — Wahl, van Soerabaija, Schmidt, van Idem. — van der Eb en fam., van Idem. — Giltaij, van Idem. — Pascal, van Idem. — Vincent, van Idem. — Nöel, van Idem. — Bosch en mevr. Bosch, van Singapore. — Bijleveld, van de Reede. — Durieux, van Assem. — Lemleman, van Idem.

JAVA HOTEL. A. C. van Dorsten, van de reede.

Advertentien.

Bevallen van eenen ZOON, de echtgenoot van
D. T. C. SIMONS.
BATAVIA, 9 *Januarij* 1858. (79)

Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, *Juditha Reina Etiena Hanegraat-Hoorn*, innig geliefde echtgenoote van
PADANG, Dr. F. C. M. HANEGRAAT,
29 December, 1857. *Predikant.* (61)

Bevallen van een' welgeschapen ZOON, *J. C. de Does*, geb. *Teijemann*.
CHERIBON, 8 *Januarij* 1858.
Eenige kennisgave. (99)

Getrouwd
C. F. HESSELING.
met
SOPHIA ENGEL.
BATAVIA, 9 *Januarij* 1858. (110)

Getrouwd:
Dr. B. FEIST.
met
(84) A. L. DE VRIESE.
CHERIBON, 5 *Januarij* 1858. (50)

Heden ontving ik het treurig berigt, dat op den 10den November 1857, te Rijswijk nabij 's Gravenhage, overleden is, mijne geliefde moeder mevr. de wed. *C. A. Struijck*, geb. *van Welij*.
BATAVIA, 8 *Jan.* 1858. A. P. STRUIJCK.
Eenige algemeene kennisgave. (115)

Heden overleed, na een smartelijk lijden van drie dagen, mijne innig geliefde Echtgenoote *Anna Theodora Henrietta Mentel*, in den jeugdigen leeftijd van 22 jaren.
J. W. BILLE VAN DEN DUNGEN.
PASOEROEAN, *Eenige kennisgeving.*
1 *Januarij* 1858. (107)

Op den 5den dezer is alhier, in den ouderdom van 55 jaren overleden Mejufvrouw *Carolina Amalia Schrötter*, zeer betreurd door den ondergeteekende, zijne kinderen en familie.
Jhr. J. C. REIJNST.
BATAVIA, 8 *Januarij* 1858. (57)

Op den 20 November 1857, overleed te Rotterdam onze zeer geliefde moeder en behuwdmoeder de weduwe *S. Slier*, geb. *Lit*, in den hoogen ouderdom van bijna 83 jaren.
S. J. SLIER.
A. M. SLIER,
(75) *Delacrette*.

Op den 25sten December 1857 werd mij, op eene zeer treurige wijze, plotseling door den dood ontrukt, mijne hartelijk geliefde echtgenoote *Cornelia Theodora Blanckers Pasqué*.

Slechts drie en een half jaar met haar vereenigd, laat zij mij twee kinderen na, die op nog jeugdigen leeftijd, reeds nu hare liefderijke zorgen missen.
H. M. N. DE HAAN.
SOERABAIJA, 7 *Jannarij* 1858.
Eenige kennisgeving. (105)

Op den 22sten December jl. overleed mijn geliefden Zoon Gustaaf Adolf, in den ouderdom van 21 jaren.

Debiteuren en crediteuren worden verzocht binnen eene maand betaling of aangifte te doen.
(125) DOUAR. GOLDMAN.
Geb. Gezelschap.

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg*).

Arme Henriëtte! Daar zit zij neder, in stomme verslagendheid bij het lijk van den geliefden man, van den trouwen gade. Ach! het schijnt haar een droom! Zij kan 't niet gelooven, dat hij haar ontrukt is! Hij, zoo gezond, zoo sterk, zou zoo spoedig bezwijken voor de magt der ziekte! God! 't is immers onmogelijk! Neen het is maar schijn, die koude handen zijn nog niet door den adem des doods verstijfd, en in hartstogtelijke smart valt zij op het ontzielde ligchaam, als om met haren adem zijne kille leden te verwarmen en het leven door den gloed harer liefde op te wekken.

Vergeefs! Hij is gestorven, de gade is zijner geliefde, de vader zijn kinderen ontrukt!

Ween, ween verlatene weduwe! ween over u en uwe kinderen. Uwe smart is regtmatig en het geschrei uwer oudsten, die met u treuren, zonder nog hun verlies te beseffen, mengt zich hartverscheurend met uwe tranen.

Die kinderen, hoe zij uwe smart verzwaren! Maar ook, hoe zij uwe smart verzachten! Immers door hen komt gij 't eerst tot u zelve terug. Door hen wendt zich uw oog 't eerst smeekend omhoog. Voor hen klinkt de eerste bede om kracht van uwe lippen. Door hen wordt gij van den doode naar de levenden getrokken, en uwe ziel, verduisterd van 't staren in het geopende graf, wordt door hen teruggevoerd op de aarde, waaraan zij u weder met zachte liefdekoorden hechten. In en door hen wordt de star der hope u helderder, die Christus ook voor u liet opgaan.

Oom van Ingen bleef haar vertrouwdste vriend en werd, als toeziende voogd der kinderen, haar een welkom raadsman. Met warme opregte deelneming betreurde hij zijn jeugdigen bloedverwant en vriend, en innig medelijden bezielde hem voor die zoo hartelijk geliefde gade, wier leed hij door geene ijdele woorden poogde te verzachten. Hoe weemoedig haar somber wezen, voorheen schitterend van geluk, nu dof en beneveld, hem ook stemde, toch zag hij met vreugde, dat de diepe smart, die hare ziel vervulde, deze louterde; immers de hooge belangen des levens, de schoonste roeping der vrouw, in de voorlaatste dagen door ijdelheid en wereldsche zorgen op den achtergrond des harten verschoven, stonden haar nu weêr helder voor den geest.

Verblijdde het oom van Ingen, dat de huiskamer weêr als van ouds Henriëttes gelief koosd verblijf was geworden, maar al te spoedig naderden haar andere vrienden, die haar aan haar stillen eentoonigen kring wilden ontrukken, onder den schijn van ware deelneming.

Op een somberen herfstavond vinden wij Henriëtte in de ons bekende tuinkamer. De vallende bladen, door den wind over de verdorrende grasperken grillig dooreen gestrooid, verdubbelden de sombere tint; graauwe wolken dreven wild langs het zwerk, om bij wijlen een enkel helder blaauw plekje aan het oog der naar den hemel starende vrouw te ontrollen. Zich geheel aan haar leed overgevende, is zij doof voor het gesnap der kinderen, die trouwens instinctmatig moeders rouw schijnen te eerbiedigen, en geheel aandacht zijn voor Eduards vertelseltje, met fluisterende stem het kringetje medegedeeld. Met looden zwaarte drukt de naderende winter haar op 't hart. Hoe traag zullen die eenzame avonden voor haar henen sleepen bij de herinnering

---

aan haar vervlogen heil!

De lamp werd binnen gebragt en het vriendelijke licht viel op de beeldtenis van den geliefde, sedert zijn dood in de huiskamer geplaatst. Hoe goedig en vriendelijk zag hij op de kinderen neder! Zij vervolgden hun spel en Eduard kwam juist met zijn prentenboek naar mama, om haar een versje voor te lezen, toen de schel klonk en de Heer van der Slind werd aangediend

Hij bleef sedert van Ingens dood Henriëtte druk bezoeken; dan eens kwam hij haar *au courant* houden van de zaken, dan een ledig uurtje, zoo als hij zeide, wijden aan de nagedachtenis van den betreurde, in wiens lof hij onuitputtelijk was, waardoor hij Henriëtte bijzonder innam, en zijne schoon klinkende beloften van trouwe vriendschap en zorg voor haar en de haren te gereeder ingang bij haar vonden.

Toch scheen zijne komst haar heden minder aangenaam, en daar zweefde een gemelijke trek van teleurstelling om haar mond, die hem niet ontging, al veinsde hij dien niet te bemerken, terwijl hij zich spoedig naar Louise wendde, die hem 't liefst lijden mogt, als het spoedigst ingenomen door zijne fraaije geschenken. Eduard was daarmeê minder te winnen; hij kwam er rond voor uit, dat hij veel meer van oom van Ingen hield, en Henri had 't niet kunnen velen, dat hij zijn kruidenierswinkel had afgekeurd, en gezegd had: „Je moet kantoortje spelen, jongen! je wilt toch niet achter de toonbank staan!" Wel had hij dit goed gemaakt door hem op zijn verjaardag een mooije beurs te geven, die hij kon afbreken en opbouwen, maar den kruidenierswinkel had Henri van papa gekregen, en met de bestendigheid, hem reeds als kind eigen, bleef hij die in waarde houden.

Toen Henriëtte, haar bezoeker weer zoo vriendelijk tot de kinderen zag afdalen, en over alle antipathie luchtig heenzag, verweet zij zich hare stroefheid, die bovendien niet zeer politiek was; immers haar belang vorderde nu bepaald met de van der Slinds op een goeden voet te blijven. Spoedig gaf zij zich daarom over aan den invloed van zijn gezellig en fijn beschaafd onderhoud, en toen hij eindelijk er met innige hartelijkheid op aandrong, dat Henriëtte van den winter toch niet zou weigeren familiare avondjes bij hen door te brengen, aarzelde zij minder sterk, dan zij in den vooravond zelve zou gedacht hebben.

Het openen der deur stoorde den spreker door de komst van den heer van Ingen, die evenmin verheugd was hem aan te treffen als hij zelf; en hoewel hij, met de wellevendheid hem eigen, hem terstond op de hoogte van hun discours bragt, zeggende verheugd te zijn hem te ontmoeten, niet twijfelende of hij zou zijn invloed op mevrouw laten gelden ter voldoening aan 't verlangen harer vrienden, verflaauwde het discours merkelijk, toen de heer van Ingen antwoordde, in dit punt zijne nicht geheel aan haar eigen inzigt over te laten, daar hij bij ondervinding wist hoe weinig de wereld opregte droefheid eerbiedigt. Spoedig nam de heer van der Slind dan ook afscheid, na mevrouw van Ingen zijn wensch te hebben betuigd, dat zij met haar gewoon juist oordeel het onderscheid tusschen de wereld en opregte vrienden nimmer uit het oog mogt verliezen.

Ooms toespelingen op de nog niet beproefde trouw van de van der Slinds hinderden Henriëtte een weinig; en met hare gewone levendigheid zei ze: „Maar oom! U zoudt mij nog angstiger maken; als ik in zulke hartelijke deelneming geen vertrouwen

stellen mag, dan weet ik waarlijk niet waar mij aan te houden:

»Beste Henriëtte!" hernam oom, » ik wil uw gevoel van verlatenheid geenzins verminderen of uw wantrouwen op de menschen opwekken. Gode zij dank, is daartoe geen grond; want trouwe vriendschap, belangelooze genegenheid is nog altijd onder ons te vinden; maar juist om u in dit teeder punt voor teleurstelling te behoeden, moet ik u dubbele behoedzaamheid aanraden in de keus uwer vrienden, en wel toe te zien in welken kring gij u bewegen zult bij uwen terugkeer in de wereld."

Henriëtte zweeg, en oom bragt het gesprek op een ander onderwerp, waarna hij nog eenige oogenblikken bleef voortkeuvelen voor hij haar verliet.

Aan de eenzaamheid overgelaten, bleef zij nog lang over het gesprokene nadenken, om tot het resultaat te komen: » Oom heeft gelijk!"

Traag en slepend mogen der mijmerzieke droeve de eenzame uren voortkruipen, voor wie zich niet onttrekken aan de bedrijvigheid des dagelijkschen levens, vervolgt de tijd zijn vasten geregelden tred. Voor de weduwe had hij verzachtenden balsem medegevoerd; immers de somberste winterdagen, waar tegen zij zoo angstig had opgezien, waren wel niet vreugdevol vervlogen, maar toch geheiligd door de herinnering aan den geliefde. Zij was meer en meer vatbaar geworden voor vertroosting en bemoediging, en waar, na een zwaren slag, de bewustheid herleeft, dat wij toch nog vatbaar zijn voor vreugde, daar is de moeijelijkste schrede op het pad der berusting gedaan, en merken wij allengs meerdere heldere punten op, waarvoor ons door tranen verduisterd oog lang gesloten was. Zoo ging 't met Henriëtte, wier smart ja nog levendig gevoeld werd, maar haar niet meer verblindde voor de vele zegeningen haar geschonken, voor de vele bloemen op haar pad uitgestrooid.

Ondanks de dringende aanzoeken van den heer van der Slind, om zich weder in hun kring te begeven, had zij zich hiervan bepaald onthouden, misschien omdat zij voorgelicht was door den raad van oom van Ingen, of wel omdat de overgroote beleefdheden, ja indringende voorkomendheden van genen haar ietwat verdacht voorkwamen. Er was ten minste eenig wantrouwen in haar hart gerezen, dat haar in haar vroeger gevormd voornemen versterkte, om door verandering van woonplaats zich geheel aan zijn omgang te onttrekken, en daardoor eene mogelijke botsing, die voor beide partijen schadelijk zou zijn, te voorkomen.

Toen dit plan tot rijpheid gekomen was, gaf haar de verwezenlijking daarvan vele drukten; en al leverde het zwarigheden op, Henriëtte was de vrouw niet, om daarvoor terug te schrikken en liet zich dus noch door deze, noch door de tegenwerpingen van den heer van der Slind, die zigtbaar teleurgesteld was door haar voornemen, daarvan afbrengen.

(Wordt vervolgd.)

Au Koningsplein en face le Gang Pool.

Avec l'autorisation de M. le Resident de Batavia.

COSMORAMA,

dirigé par Monsieur **POTIER.**

Ouvert tous les jours, même le Dimanche, depuis 7 heures du soir jusqu'à 11 heures.

Dix sept Points de Vues ou Tableaux.

Prix D'ENTRÉE,

3 florins par Personne.

1 florin pour les Enfants jusqu'à l'age de 7 ans.

Au dessus de cet age, entrée entière.

AVIS. Une fois sorti du salon du Cosmorama, on ne pourra y rentrer dans la même soirée, qu'en reprenant un nouveau Billet d'entrée.

On est prié de ne pas fumer dans le salon du Cosmorama. (70)

Met toestemming van den Heer Resident van Batavia,

FUNAMBULO

van den heer **LUIS FRANCI.**

In de Stad, tegenover het **Ijshuis.**

op Zaturdag den 16 Januarij

Van verschillende nieuwe en groote voorstellingen gevolgd door **kluchtige Pantomime.**

Prijzen der plaatsen :

Eerste rang. . . . . *f* 2,—.
Tweede » of Staan-plaats. . . » 1,—.
Kinderen beneden de 12 jaar de helft.
Aanvang des avonds om 8 ure precies. (125)

Voor de menigvuldige bewijzen van opregte deelneming mij betoond bij mijn smartelijk verlies, betuig ik bij dezen mijnen welgemeenden dank.

SOERABAIJA, H. M. DE HAAN.
7 Januarij 1858. (106)

LETTERZETTERS

Hoog loon en Vast werk begeerende, vervoegen zich te Batavia ter **Handelsdrukkerij** van

(74) H. M. VAN DORP.

JAVA-BODE.

HH. Inteekenaars op bovengemeld Blad, die geneigd zijn, met hun abonnement voor het *eerste* halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den *ondergeteekende* kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden de opla ge bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar :

voor Batavia. . . . . *f* 12.50.
» Java . . . . » 15.—.
» de Buitenbezittingen. . . . » 17.50.
» Nederland . . . . » 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur,

H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dit Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* en *G. C. T. van Dorp* te Samarang en *E. Fuhri & Co.* te Soerabaija.

BATAVIA, 2 *Januarij* 1858. (89)

Op de Stoomrijstpelmolen *Boedhi Radja*, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een jong mensch als opziener, op een tractement van *f* 100 rec. met vrije woning en rijst, om geschikt bevonden wordende, te worden opgeleid tot administrateur.

Diegeenen welke voor die betrekking wenschen in aanmerking te komen, gelieven zich te adresseren aan den heer J. F. Heckler, te *Indramaijoe.* (118)

Bij den Boekhandelaar **H. M. van Dorp,** te *Batavia,* is de inteekening opengesteld op eene volledige uitgave van de,

Handelingen der Regering en Staten Generaal over het Indische-Regerings-Reglement,

met volledige door bevoegde handen vervaardigde Registers, 3 dln. in goede halflinnenband à . . . . *f* 24,— compleet.

Opgave der inteekening gelieve men zoo spoedig mogelijk toe te zenden. (87)

PerMail Ontvangen

I **Beranger,** Dernières Chansons.
II **Vergeet mij niet.** Prachtboekje voor 1858.
III **Holland,** door Mr. J. van Lennep.
IV **Afbeelding,** van het *Beleg van Delhi.*
V **Situatie** kaarten van *Engelsch Indie* en het *tooneel des oproers.*

(68) V. H. NOMAN en KOLFF.

Kantoor- en Papierhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Groote en Kleine Kantoorboeken

met en **zonder koper,** in verschillende formaten en tegen billijke prijzen.

Mede verkrijgbaar te
Samarang bij G. C. T. VAN DORP.
(154) Soerabaija bij MARTENS & Co.

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(153) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

H. M. VAN DORP, te Batavia.

Op nieuw ontvangen :

Eene sortering der nieuwste modellen van

Gouden- en Palissanderhouten Lijsten,

de laatste uitgesneden, met en zonder gouden banden, per voet van *f*—.50 à *f* 1,50.

Gemaakte Vergulde Lijsten met Glas.

(156)

Vertrekkende Personen.

P. Vreede Bik en familie, gemagtigden *Th. Bik* en *W. van Berchel Bik.* (99)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip **Leevestein** kaptein **C. Vonck,** om in het begin der maand Februarij van hier te vertrekken.

Deze bodem voert eenen geexamineerden dokter en bevéélt zich door zijne ruime en doeltreffende inrigting bijzonder aan, hebbende twee afzonderlijke kajuiten ten gerieve van familien en eene badkamer.

De teekening der inrigting is te bezigtigen bij den Gezagvoerder te *Indramaijoe* en alhier bij de Agenten,

(124) DE WEERDT RUIJL & Co.
BATAVIA, 15 *Januarij* 1858.

KOSMOPOLIET,

Kapt. BOUTEN.

Met dezen bodem bestaat nog gelegenheid voor **eene kleine familie** of **enkele personen,** voor passage naar Nederland.

Informatien bij
(111) B. KOPERSMIT & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het Ned. Barkschip **AZIA,** Kapt **C. Abrahamsz, Jr.** voerende eenen geexamineerden dokter, en voorzien van eene ruime Campagne en verdere uitmuntende inrigtingen. Genoemd Schip zal tegen medio dezer maand de reis van hier aanvangen. Men addresseere zich bij den Gezagvoerder in het Marine Hôtel dan wel bij

De Agenten.

(58) HAAGER & SCHUURMAN.

NIEUWLAND,

kapt. RENNIE.

Met bovengenoemd extra snel zeilend en tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Barkschip wordt passage naar Nederland aangeboden, einde dezer maand te vertrekken; adres te Soerabaija bij de heeren J. F. van Leeuwen & Co. en alhier bij de agenten.

(85) LANDBERG BEZOET DE BIE & Co.

BORNEO,

kapt. JANSEN.

Met bovengenoemd extra snel zeilend en tot den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt Barkschip wordt passage naar Nederland aangeboden om tegen het laatst dezer maand van Soerabaija te vertrekken.

adres bij de agenten.

(96) LANDBERG BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Samarang

wordt aangeboden met het Nederlandsch schip *Holland,* kapitein *B. Aufmorth,* om tegen de helft dezer maand te vertrekken.

Adres bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

(79) *De Agenten,*
VAN DER BURG, VRIESENDORP & Co.
in liq.

Passage naar Samarang

Wordt aangeboden met het Nederl Barkschip **CHRISTINA HELENA,** kapitein **C. Tjebbes** om tegen Zondag morgen te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij den *Gezagvoerder* in het Marine Hôtel en de *Agenten*

(152) E. MOORMANN & Co.

VOOR VRACHT EN PASSAGE naar *Padang.*

Wordt aangeboden het Ned. schip **JOAN** kapt. **Laseur,** om spoedig te vertrekken.

(96) VAN OMMEREN, RUEB & CO.

BATAVIA,

In den morgen van den 11den dezer, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Men berigt ons van *Tawers*, dd. 9 dezer dat in die afdeeling het vooruitzigt op een goeden padi-oogst, uit gebrek aan regen, niet zeer gunstig staat. Er valt aldaar bijna geen regen en de Sawah's zijn daarvan afhankelijk.

— Ook deelt men ons mede, dat, sedert onze laatste betrekkelijke vermelding (Zie Java-bode 1857 No. 104), nog achttien panters in die afdeeling door de bevolking zijn gevangen en, op last van het bestuur, afgemaakt.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 13 Januarij 1858, N°. 4.

Samarang. — In den morgen van den 20sten December 1857, omstreeks acht en een kwart uur, is het gebouw der militaire cantine te *Salatiga* voor het grootste gedeelte ingestort.

Acht militairen van het garnizoen te *Salatiga* zijn bij die gelegenheid meer of minder zwaar gekwetst.

Banka. — De berigten over de maand December 1857 behelzen het volgende:

Als eene bijzonderheid wordt vermeld, dat men, in den nacht van den 2den December, in het ruim der Nederl. Indische bark *Timbang*, liggende ter reede van Muntok, 3 voet water ontdekte.

Na lang vruchteloos zoeken naar de oorzaak van het lek, vond men eindelijk, op de hoogte tusschen de fokke- en groote-mast aan bakboordzijde, een gat van 4½ rhijnl. voet onder de waterlijn, een gat van 1¼ duim middellijn, waarin het zwaard van een zwaardvisch stak ter lengte van 4 à 5 rhijnl. duimen.

Het zwaard was gedrongen door de buitenhuid van djattiplanken van 2½ duim dikte, daarna door de zoogenaamde vulling van 3 duim dikte, en vervolgens door de binnenhuid, mede van djattiplanken van 1½ rhijnl. duim.

Nog wordt, onder ultimo December, het volgende berigt:

In eene mijn van het district *Blinjoe* vielen, door den sterken aandrang van het water, drie zware boomen om, ten gevolge waarvan een daaronder werkende Chinees gedood en een ander gewond werd.

Op p. m. 6 palen afstand van den districtszetel *Toboaly* ontstond door onvoorzigtigheid brand in eene pondok, waarbij twee kinderen zijn omgekomen.

Riouw. — In den voormiddag van den 3den December 1857 is, op het Noord-west gedeelte der *Soririffen* (*Troemba Raja*), ten gevolge van hevigen wind, aan den grond geraakt de Nederl. Indische bark *Joedul Barie.*

Op het berigt hiervan werd dadelijk de kruisboot no. 38 ter assistentie gezonden; na gelost te hebben raakte de bark, den 5den daaraanvolgende, weder vlot.

— De marktprijzen waren onder ultimo December als volgt:

gambier (1e soort)	per picol	Sp. mat			2:75
« (2e «)	«	«	«	«	2:50
peper (witte)	«	«	«	«	11:50
« (zwarte)	«	«	«	«	7:50
varkensvleesch, levend	«	«			*f* 30:—

CELEBES EN ONDERHOORIGHEDEN. — Den 6den December, is bij het bestuur te *Macasser* een geschrift aangebragt, hetwelk in eene flesch besloten, op het eiland *Sarappo*, behoorende tot de *Spermunde-Groep*, is aangespoeld.

Dit geschrift is van den volgenden inhoud:

WEDNESDAY, *April 25th* 1857.

« This bottle was thrown over board from the « ship *Albert Edward* of *Liverpool* from *Manilla* « towards *Cork.* In lat 3° 4′ North and Long-East « 107° 9′ 00″ out 17 days.

« Experienced a tedios passage from Lat. 6° 30′ N. « and Long 107° 30′ East light airs and calms with « an E. N. E. set ½ knot per hour and dead « calm at present.

NB. « From leaving *Manilla* and through the « *China* seas, experienced a gentle 5½ knot « breeze; proved no current there; winds prevailing N. to E. N. E. month ot April. Should this « be picked up please forward same with Lat. and « Long., and date for the good of ships coming « through this time of the year late and.

Oblige,

Yours most respectfully,

HENRY THOMAS LYDS,

Commander.

To

The editor of the *Nautical Magazine.*

Property of Messrs. *Taylor, Potter* & *Co*

All well on board. *Liverpool.*

— Op den 28sten December a. p., omstreeks 4 uur des namiddags, is in het district *Gemping*, Regentschap *Bangil*, op de rijstvelden een Inlander door den bliksem doodelijk getroffen.

— Op den 23sten December a. p. zijn in het district *Pakkies*, afdeeling *Malang*, door eenen hevigen wind, omvergeworpen zes woningen met bijgebouwen, stallingen, 112 vruchtboomen en 1767 koffij en 143 dadapboomen ontworteld.

(*Pas. H. en Adv. Blad*).

NEDERLAND.

Als voor Ned. Indië van het grootste belang, deelen wij, in haar geheel, mede de over hoofdstuk XI (kolonien) ingediende

MEMORIE VAN BEANTWOORING.

§ 1. Nog zeer onlangs, bij de memorie van beantwoording op het voorloopig verslag omtrent het ontwerp van wet tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1855, had de regering de gelegenheid, in den aanvang van § 1 dier memorie, de redenen te vermelden waarom, naar hare overtuiging, de vaststelling der comptabiliteitswetten voor het moederland aan die, regelende de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen, behoort vooraf te gaan.

Zich aan dat antwoord gedragende, neemt zij de vrijheid, naar aanleiding van het verlangen van andere leden, dat nu reeds op het XIde hoofdstuk al de uitgaven zouden voorkomen, die hier te lande in het belang der kolonien en bezittingen van het rijk in andere werelddeelen worden gedaan, op te merken, gelijk reeds herhaaldelijk, onder anderen bij de memorie van beantwoording op het voorloopig verslag der staatsbegrooting van 1857 in § 18 heeft plaats gehad, dat het overbrengen van die uitgaven, welke een bepaald koloniaal karakter hebben, op het XIde hoofdstuk der Nederlandsche staatsbegrooting oneigenaardig zou zijn en niet bij de grondwet bevolen is.

§ 2. De regering kan de verzekering geven, dat zij voortdurend bedacht blijft op maatregelen tegen eene schadelijke uitbreiding van het Chinesche element in Indië en bijzonder op Java.

De regering is overtuigd, dat het pligtmatig is te waken tegen den onmatigen toevloed van een volk, hetwelk, zoowel in de Nederlandsche als in de andere bezittingen der Europeanen in Oost-Indië, meermalen gewikkeld is geweest in bloedige twisten met het bestuur, hetwelk aan hetzelve de inwoning had toegestaan, en de verbodsbepalingen, in 1837 en latere jaren tegen den aanbreng van Chinesche nieuwelingen in Nederlandsch Indië uitgevaardigd, bewijzen dat de regering die bijzondere verpligting niet heeft veronachtzaamd.

Maar de eerste pligt van een bestuur is regtvaardig te zijn jegens allen, die het onder zijne bescherming heeft opgenomen, en de hoofden der koloniale regering, die zich sedert de herstelling van het Nederlandsch gezag in Indië hebben opgevolgd, schijnen het met hunne begrippen van regtvaardigheid niet te hebben kunnen overeenbrengen, om de Chinezen te belemmeren in de hun verleende vrijheid, om gronden in eigendom te koopen, ter plaatse waar zulks hun tot nog toe vergund is. Zij hebben het gevoelen aangekleefd, dat, onder de gevestigde Chinezen, de *landbezitters* en in het algemeen de *bemiddelden* het minst te duchten zijn, omdat zij het meeste belang hebben bij het bewaren der rust; en deze beschouwingen hebben tot dusver het koloniaal opperbestuur teruggehouden van het beramen van maatregelen, die de strekking moeten hebben, om het grondbezit der Chinezen te verbieden of te belemmeren. Hoezeer de regering de uitbreiding van het Chinesche landbezit op Java betreurt, vooral in het belang van de Nederlanders, die met die Oostersche natie naar dat landbezit streven, acht zij haar echter uit een staatkundig oogpunt niet gevaarlijk: eensdeels, om de hierboven reeds aangevoerde reden, dat eigen behoud voor de belanghebbenden zelven de krachtigste beweegreden is, om de rust te helpen bewaren; anderdeels omdat dat grondbezit gevestigd is in die gedeelten van ons gebied, waar aan het openbaar gezag uitgestrekte middelen van bedwang ten dienste staan.

Niettemin is de regering doordrongen van de verpligting, om waakzaamheid noch toezigt over de Chinezen uit het oog te verliezen, in het bijzonder wat betreft hunne aanraking met de inlandsche bevolking.

Het handhaven der tot dat einde vastgestelde en door de ervaring als nuttig erkende bepalingen zal steeds eene der eerste zorgen moeten zijn van het bestuur in Indië, en uit talrijke beschikkingen van dat bestuur blijkt, dat het deze zijne roeping naauwgezet vervult.

Te regt wordt echter in het voorloopig verslag het nut erkend, dat in het belang van landbouw en nijverheid van de Chinezen kan worden getrokken, en zoolang de tegenwoordige wijze van inning van sommige belastingen of inkomsten bij wijze van verpachting bestaat, zal men, zoo als ook geschiedt, met zorg tegen misbruiken, vooral jegens de inheemsche bevolking, moeten waken, maar de medewerking der Chinezen zal moeijelijk kunnen gemist worden. Wat zou er, zonder hen, worden van de opveiling der verpachte middelen? Het weren dezer voorname, ja eenige concurrenten bij die verpachtingen, zou zeker een nadeeligen invloed uitoefenen op de koloniale finantien.

En nu kan men dat stelsel van heffing van belastingen bij wijze van verpachting afkeuren, maar het schijnt niet gemakkelijk er een ander voor in de plaats te stellen, dat niet eveneens, zoowel voor de belastingschuldigen en de inlandsche bevolking in het bijzonder, als voor de regering, aan groote bezwaren onderhevig is.

In het voorloopig verslag is daarbij in het bijzonder gewezen op de pacht van den opium en van den lombard of de »pandjeshuizen", wordende omtrent deze laatste meer in bijzonderheden het verkeerde der tegenwoordige regeling aangetoond.

Terwijl de regering, wat de opiumpacht betreft, zich te dezer gelegenheid van breedvoerige ontwikkeling meent te mogen onthouden en te kunnen volstaan met daaromtrent naar het bij meer dan eene gelegenheid te kennen gegevene te mogen verwijzen, verklaart zij gaarne ten opzigte der »pandjeshuizen", dat reeds voor geruimen tijd onderzoek daaromtrent aan het Indisch bestuur is opgedragen en dat reeds van den gouverneur generaal berigt is ontvangen, dat in onderscheidene residentien op Java het ingesteld onderzoek vóór eenigen tijd was afgeloopen en eerlang een eindrapport over deze zaak kon worden te gemoet gezien.

Hieruit blijkt, dat deze zaak aan de aandacht der regering niet was ontgaan en men zal het zeker billijken dat, in afwachting van dat rapport, thans geene meerdere mededeelingen over deze aangelegenheid worden gedaan.

§ 3. Na het antwoord, hetwelk ten vorigen jare gegeven is op de vraag, hoever de ten-uitvoer-legging van het regerings-reglement was gevorderd, meent de regering thans, nu de vraag wordt herhaald, te kunnen volstaan met, zonder daaromtrent in zoo vele bijzonderheden te treden, meer in het algemeen en onder verwijzing naar het destijds medegedeelde te zeggen, dat aan de geheele ten-uitvoer-legging van dat reglement, door het in het leven roepen der verordeningen, die daaruit moeten voortspruiten, voortdurend met ijver wordt gewerkt; dat sommige der verordeningen, die toen als in bewerking zijnde zijn vermeld, sedert dien tijd zijn voltooid of wel aan die voltooijing nader gebragt, en dat ook wederom eenige andere in dien tijd zijn ontworpen en in behandeling genomen.

Omtrent enkele van die stukken kunnen de volgende mededeelingen worden gedaan.

Een nieuw reglement op de burgerlijke pensioenen is, na de ontvangst der inlichtingen, welke volgens de vorige Memorie van Beantwoording van het Indisch bestuur waren gevraagd, ontworpen en in overweging bij den Raad van Ministers.

Het ontwerp eener verordening, houdende regels omtrent de voorwaarden van toelating in Nederlandsch Indië van Nederlanders, vreemdelingen en zendelingen, is aan den Gouverneur-Generaal toegezonden, om daarop het gevoelen van het Indisch bestuur te vernemen.

Eene verordening, betreffende de afschaffing der slavernij op Java en Madura, is door den Gouverneur-Generaal ontworpen, en maakt thans een onderwerp van overweging bij het opperbestuur uit; terwijl spoedig een gelijk ontwerp, betreffende de buitenbezittingen uit Indië kan worden verwacht.

Een reglement nopens de landverhuringen in de Vorstenlanden op Java heeft onlangs de koninklijke goedkeuring verkregen en is aan den gouverneur-generaal ter afkondiging toegezonden.

De samenstelling van een ontwerp van strafwetboek voor Nederlandsch Indië is aan eene commissie van regtsgeleerden hier te lande opgedragen, nadat gebleken was, dat de bewerking daarvan in Nederlandsch Indië, die aanvankelijk in het voornemen lag, aan te groote bezwaren onderhevig was.

De uitvaardiging door den gouverneur-generaal, onder 's konings nadere goedkeuring, eener verordening, houdende regels bij conflicten over attributie in acht te nemen, waarover reeds meermalen tusschen het opperbestuur en dien landvoogd van gedachten is gewisseld, wordt eerlang te gemoet gezien.

Dat de ten-uitvoer-legging van het reglement op het beleid der regering in Nederlandsch Indië een van die onderwerpen is, waarover gestadig van gedachten wordt gewisseld tusschen de regering en het bestuur in Indië, behoeft naauwelijks opgemerkt te worden.

(*Wordt vervolgd.*)

Rotterdam, 28 *Nov.* De weersgesteldheid is sedert ons vorig berigt aanmerkelijk kouder geworden; het heeft zelfs reeds enkele malen des nachts vrij fel gevroren doch op den dag klimt de thermometer gemiddeld tot 40—45° F. Het weder is daarbij fraai en droog. Deze droogte is over het algemeen niet zeer gewenscht, want de waterstand op de rivieren is overal zoo laag, dat niet alleen de vaart met geladen rivier schepen, maar ook die met weinig diepgaande stoombooten op vele plaatsen gestremd is. Is dit op Rijn en Waal het geval, nog veel erger wordt dit watergebrek gevoeld in *Noord-Braband* en *Limburg,* waar de *Maas* toch reeds, door de Belgische water-aftappingen, ver beneden het bevaarbaar peil gebragt wordt. Honderde schepen liggen daar zonder de reis te kunnen vervolgen of zich van hunne ladingen te kunnen ontdoen. Ofschoon deze aftappingen zeer de aandacht van 's lands vertegenwoordiging en ook der hooge regering hebben getrokken, zoo blijft toch daarenboven de natuurlijke lage waterstand veel schade en ongerief berokkenen; op den Boven-Rijn b. v. heeft men de meeste stoombooten reeds lek gevaren door het stooten aan den bodem der rivier. In steden, vooral in *Gelderland,* doet zich mede watergebrek gevoelen en heeft men het veelvuldig gebruik der stadspompen of waterputten moeten beperken.

De gezondheidstoestand is niet veranderd, doch de heerschende koortsen blijven zonder gevaar.

De prijs der levensmiddelen blijft stationnair en de algemeene volkstoestand is zeer voldoende.

— In den nacht van 6 dezer heeft aan den dijk van Wemeldinge een vrij belangrijke val plaats gehad; men heeft dadelijk de noodige maatregelen van voorziening genomen; de schade wordt op omstreeks *f* 10,000 begroot.

— Door het departement van financien is het volgende overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand Oct. en over de eerste tien maanden van 1857, in vergelijking met die over dezelfde tijdvakken van het vorige jaar:

Dir. belastingen: Oct. 1857 *f* 2,252,407:19; 1856 *f* 2,318,759:80; *In- en uitgaande regt. en scheepvaartregten:* 1857 *f* 432,835:92; 1856 *f* 406,983:16½; *Accijnsen:* 1857 *f* 1,402.916:22½; 1856 *f* 1,380,192:34; *Waarb. en belasting der gouden en zilverwerken:* 1857 *f* 22,957:70½; 1856 *f* 25.662:79; *Indirecte belastingen:* 1857 *f* 937,978:55½; 1856 *f* 912,36:306½; *Posterijen:* 1857 *f* 154.413:50; 1856 *f* 154.333:15; *Staatsloterij* 1857 *f* 154,468:00; 1856 *f* 136;988:00; Totaal-generaal 1857 *f* 5,340,977:09½; 1856 *f* 5,535,192:31; en van de tien eerste maanden van 1857 *f* 46,995,399:05½; 1856 *f* 46,194,677:99.

— Uit de staats-rekening van 1854 blijkt nader in de bijzonderheden het voor lang bekende feit, dat het dienstjaar 1854 een voordeelig slot aanwijst van *f* 8,155,515-80, dat van 1855 bedraagt, volgens voorloopige mededeelingen, *f* 13,769,964; dat van 1856 ca. *f* 14,000,000; dat van 1857 insgelijks minstens *f* 14,000,000. Reeds wordt in het nieuw aangeboden amortisatie ontwerp 7 millioen toegevoegd aan de te amortiseren som van *f* 10,000,515 en zulks uit de opbrengst der in 1857 verkochte O. I. producten. De regering heeft, blijkens hare beantwoording van het voorloopig verslag nopens de wet op de middelen, toegegeven aan het meermalen geopperd denkbeeld, om aan de middelen toe te voegen niet toekomstige, maar reeds verkregen koloniale opbrengsten.

Zij wijst dan ook voor het dienstjaar 1858 voor de O. I. rentebetaling, bijdrage aan de marine en bijdrage tot aanvulling der gewone middelen, te zamen eene som van *f* 16 millioen aan uit de reeds verkregen opbrengst van producten in 1857, terwijl het overschot tegelijkertijd tot amortisatie wordt besteed.

— Naar wij vernemen heeft het gouvernement eene aanzienlijke partij boekwerken, handelende over meetkunde, vestingbouwkunde, aardrijkskunde, natuurkunde en andere wetenschappen, prachtig ingebonden doen gereed maken, om ze aan het gouvernement van *Japan* ten geschenke aan te bieden. Men schat de waarde van deze verzameling boekwerken op vele duizende guldens.

Rotterdam, 26 Nov. De temperatuur is weder veel zachter geworden en bij een min of meer harden wind is er een weinig regen gevallen. Het is zeer te wenschen, dat deze weersgesteldheid een weinig voortdure en zich de waterstand in de rivieren verbetere, want indien, in den tegenwoordigen toestand der vaarwateren, de vorst inviel, dan zouden een groot getal plaatsen in verlegenheid geraken, want er kunnen schier geene aanvoeren plaats hebben.

— Den 8sten December 1857 is van Harderwijk vertrokken, om op den 10den daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip *Paul Johan*, gezagvoerder D. Hulsinga, liggende in het Nieuwe Diep, bestemd naar de O. I., een detachement sterk 130 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den 1sten luitenant der infanterie A. M. Schade van Westrum; medegeleiders de 1ste luit. H. P. J. Hennus en de 2de luit. H. A. Scharp, beiden der inf., alsmede de officieren van gezondheid 3de kl. L. A. L. de Kanter, S. C. van Goens en C. O. van Oordt.

— De heeren J. H. Schouten en vier anderen hebben zich tot de tweede kamer gewend, met te kennegave van hun verlangen, om zich op het eiland Sumatra te vestigen, weshalve zij bij de kamer aandringen, om haren invloed aan te wenden ter bevordering en bespoediging van het onderzoek van de zaak der kolonisatie, die aan eene staatscommissie is opgedragen.

De kamer heeft onlangs ten aanzien van dit adres beslist, dat, ofschoon de hier verzochte tusschenkomst niet kan geacht worden tot de regtstreeksche bemoeijingen der kamer te behooren, zij dit adres, als betrekking hebbende tot een onderwerp, dat meermalen de belangstelling der kamer mogt ondervinden, ter griffie ter inzage der leden zal deponeren.

— Wij hebben vroeger gemeld, dat de vrijgesproken Javaansche zeelieden met 's rijks schepen naar hun geboorteland onder zeil waren gegaan. Een hunner echter moest wegens siekte achter blijven in het gemeenteziekenhuis te Rotterdam. Hij werd echter van daar al spoedig vervoerd naar 's Hage, vermits de dame, die zich zoo zeer voor deze lieden had geïnteresseerd, de baronnes de Salis, den zieken Javaan bij haar in huis en onder haar oog wilde doen verplegen. Hij is daar den 23sten November overleden. Hij was Setro genaamd.

ENGELAND.

De *Times* hangt wederom een gunstiger tafereel op van den stand van zaken in den Engelschen handel. Er heeft zich in alle takken van dien handel eene zeer merkbare verbetering voorgedaan. Er zijn geen nieuwe faillissementen bekend geworden, terwijl de geruchten, als zouden sommige banken van het Noorden in moeijelijkheden verkeeren, van allen grond ontbloot zijn bevonden. De bank van Engeland ziet haren voorraad edel metaal steeds vermeerderen en heeft gegronde hoop van zelfs ook uit Schotland en Ierland specie terug te zullen ontvangen. De oorzaken van de jongste paniek kunnen dus, volgens de *Times*, als geheel geweken worden beschouwd, alhoewel zich hare gevolgen vermoedelijk nu en dan nog wel eens zullen doen gevoelen. Er zijn in Engeland huizen, die zwaar onder de crisis geleden hebben, maar reeds heeft zich het algemeen vertrouwen grootendeels hersteld, en het zal ook aan die huizen weldra aan geen hulp ontbreken.

— De koningin heeft de generaals Wilson en Havelock tot baronets verheven, den eerste met den titel van sir Archdale Wilson of Delhi, en laatstgenoemde met dien van sir Henri Havelock of Lucknow.

— De koningin heeft sir John Lawrence benoemd tot grootkruis, den generaal-majoor Henry Havelock en den kolonel Wilson (meer bekend als generaal Wilson) tot commandeurs, en de kolonels van Courtlandt en Chamberlain tot ridders der Bathorde.

De kolonels Neill en Nicolson zouden mede tot commandeurs dier orde zijn benoemd, indien zij niet reeds overleden waren.

— De kapitein der vloot F. T. Pelham is benoemd tot lord der admiraliteit, ter vervanging van den afgetreden vice-admiraal Berkeley.

— Prins Frederik Willem van Pruissen is den 17den in Engeland aangekomen.

— De hertogin van Nemours, die den 28sten October te Claremont bevallen was, is den 10den aldaar overleden. Haar kraambed was in den beginne zeer voorspoedig. De tijding van dit overlijden is per coerier naar het kasteel van Windsor overgebragt, hebbende de prins-gemaal zich daarop onmiddelijk naar Claremont begeven, om der bedroefde familie wegens dit sterfgeval te condoleren.

De hertogin van Nemours was eene dochter van den groothertog Ferdinand van Saksen Coburg-Gotha, en bij gevolg eene nicht der koningin en van den prins-gemaal. Zij was geboren in 1822 en getrouwd in 1840. Zij laat den hertog van Nemours vier kinderen na, als: den graaf van Eu, den hertog van Alençon, de prinses Marguérite en het voor weinige dagen, eerst na eene tusschenruimte van elf jaren, geboren kind.

FRANKRIJK.

Volgens de *Patrie* zal de Keizer der Franschen den 28sten November het wetgevend ligchaam niet in persoon openen, daar in deze zitting slechts de geloofsbrieven van de nieuwe leden zullen worden onderzocht. De plegtigheid der opening door den Keizer in persoon zou, volgens bovengenoemd blad, daarentegen den 15den Januarij plaats hebben, daar op dien dag het wetgevend ligchaam op nieuw zal bijeenkomen.

DUITSCHLAND.

Een verschrikkelijk ongeluk heeft de stad Mainz in diepen rouw gedompeld. Den 18den dezer, 's namiddags ten 3 ure, vloog de kruidtoren aldaar, aan de Gaupoort, in de lucht. De *Mainzer Ztg.* deelt daaromtrent het volgende mede: De kruidtoren was het laboratorium op de courtine tusschen het Bonifacius en Alexander Bastion, ruim honderd schreden regts van de Gaupoort verwijderd. Door de militairen wordt verzekerd, dat dien namiddag niemand daarin iets verrigt heeft; de ontploffing moet dus aan zelfontbranding van de ongeveer 150 à 200 centenaars buskruid worden toegeschreven. Het geheele laboratorium is verdwenen; daar waar het stond, is nu een groot gat in den grond ontstaan. De steenen massa werd ginds en derwaarts in het rond geslingerd; groote steenklompen vlogen over de geheele stad heen tot in de tuinen en drie vierde uurs ver tot aan de rijtuigfabriek der heeren Gastell en Haris bij Mombach. De verwoesting door het ongeluk veroorzaakt, is verschrikkelijk; de zoogenaamde oude Kästrich, meest door behoeftige lieden bewoond, is geheel en al vernield; hetzelfde is het geval met het bovenste gedeelte der Gaustrasse tot aan den ingang der Stephanstrasse. De Stephanskerk is zeer beschadigd; de ramen en het orgel zijn verbrijzeld en het dak is geheel ontramponeerd. De toren heeft een geweldigen schok ondergaan en zal wel moeten afgebroken worden. Ook de bruggen over de gracht aan de Gaupoort zijn ten deele vernield. De steenen, die in de stad vlogen, verbrijzelden het dak van het gymnasium en de Evangelische kerk; andere steenen beschadigden het schoone portaal der Augustijnen (Lieve vrouwen) kerk en rigtten aan bijzondere huizen groote schade aan. Als een bewijs van het geweld der ontploffing, kan o. a. dienen, dat een ongeveer 300 pond zwaar stuk steen door het dak en twee verdiepingen van het *Café de Paris* viel, gelukkig zonder iemand te beschadigen. Niet alleen te Mainz, maar ook in de omliggende plaatsen Zahlbach, Weisenau, Mombach en Castel, werden alle glazen verbrijzeld, en dit was zelfs voor een gedeelte het geval te Biebrich, Hochheim en Fiethen.

Het ongeluk heeft niet alleen honderde arme familien van dak, maar ook ongeveer 50 à 60 menschen van het leven beroofd; de bebloede lijken van personen, die juist voorbij gingen en van de soldaten, die op dat oogenblik aan de poort de wacht hadden, lagen in het rond. Onder de instortende huizen vonden geheele huisgezinnen een plotselingen dood; in andere kwamen de vader of de moeder om het leven, in andere de kinderen. Verder op werd een kind in de wieg gedood. In de Augustijnerstraat nam een steen een kind het hoofd weg en voor het *Café Mayence* werden een tooneelspeler beide beenen verbrijzeld. Eenige honderd personen zijn min of meer zwaar gewond. Eene naauwkeurige opgave van het aantal dooden en gewonden is op dit oogenblik nog onmogelijk.

Een ander berigt luidt als volgt: Steenen van honderde ponden zwaarte vlogen door de lucht en doodden bij het nedervallen menschen en dieren. De Stephanskerk is gedeeltelijk van dak beroofd en hier en daar zijn gaten in de muren geslagen; de heerlijke geschilderde glazen in de domkerk zijn verbrijzeld, de Evangelische kerk heeft mede veel geleden. Alle hospitalen zijn vol. Men is druk bezig met de verongelukten zooveel mogelijk te redden.

— Een ander berigt luidt als volgt: Zeer treurig luiden de latere berigten nopens de gevolgen der ramp, welke deze stad getroffen heeft. Het getal der dooden en gewonden kan nog niet met eenige naauwkeurigheid opgegeven worden, daar nog velen onder de puinhoopen bedolven liggen. Het sterk bevolkte kwartier Alte Kästrich, alsmede de Gaugasse, bieden een onbeschrijfelijk tooneel van verwoesting aan. Van de soldaten, die bij den kruidtoren de wacht hadden, alsmede van de detachementen Pruissische infanterie en artillerie, die op een aanzienlijken afstand van daar exerceerden, zijn de meesten omgekomen. In de stad heeft men reeds verscheidene huisgezinnen van onder de puinhoopen opgedolven. Men spreekt zelfs van 100 en meer kinderen, die door het instorten van een in dat kwartier gelegen schoolgebouw, den dood zouden hebben gevonden. Het is onmogelijk het jammertooneel te schilderen, dat de geheele stad na de katastrophe aanbood; weenend en handenwringend liepen ouders hunne kinderen en kinderen hunne ouders zoekende, door de straten, onder welke vele bloedden aan de wonden, die zij ontvangen hadden van de glasscherven der alom ingeslagene glazen. De gasthuizen zijn opgevuld met gewonden, en er was zelfs gebrek aan toereikende geneeskundige hulp. De schade aan gebouwen wordt op meer dan een millioen begroot. Men vertrouwt, dat de Duitsche Bondstaten zich vereenigen zullen, om deze schadevergoeding te dragen, en tevens, op het voorbeeld van hetgeen reeds in Pruissen is geschied, alle kruidfabrieken en kruidmagazijnen, ten minste in vredestijd, op een aanzienlijken afstand van de bondsvestingen zullen verplaatsen. Toevallig waren eerst 600 centenaren kruid uit Maints naar elders overgebragt. Zonder dit gelukkige toeval, zou thans de geheele stad een puinhoop zijn, onder welken eene bevolking van 30 à 40,000 menschen haar graf gevonden zou hebben. Onmiddelijk nadat het berigt van dit ongeluk hier was ontvangen, heeft de president der militaire bonds-commissie, generaal-majoor v. Schmerling, zich naar Mainz begeven, om in vereeniging met de autoriteiten de meest dringende maatregelen te nemen ter leniging van de ramp.

— Nopens de ontploffing van het buskruid in den toren te Mainz, zijn allerlei geruchten in omloop. Voor het meest waarschijnlijke wordt aldaar gehouden, dat deze ramp aan den opzigter van het magazijn moet worden toegeschreven. Deze zou namelijk een gedeelte van het bewaarde buskruid heimelijk, tot zijn voordeel, verkocht hebben, en uit vrees, dat bij de op handen zijnde ontruiming van het magazijn, zijn gepleegd bedrog ontdekt zou worden, zou hij zich met het gebouw in de lucht hebben laten vliegen. Een schildwacht, die, ofschoon zwaar gewond, het er echter met het leven heeft afgebragt, meent men, kort voor de ontploffing, in het gebouw te hebben zien binnen treden. Bij het wegruimen der puinhoopen van de ingestorte huizen, werden gisteren nog eenige lijken gevonden. Het getal der dooden is echter op verre na niet zoo groot, als men aanvankelijk geloofde, en gaat de 50 niet te boven. Des te grooter is echter het getal der gewonden, dat eenige honderden bedragen. Op last des groothertogs heeft de minister president v. Dalwigk zich naar Mainz begeven, en aan de plaatselijke autoriteiten de verzekering overgebragt, dat van de zijde der regering niets gespaard zal worden, om het lot der ingezetenen, welke meer bijzonder door deze ramp geleden hebben, te lenigen; wijders dat ook zij niets onbeproefd zal laten, ter verhoeding van soortgelijke ongelukken voor de toekomst. Ook hebben zich hier, en in andere naburige steden, reeds commissien gevormd ter inzameling van geldelijke ondersteuning ten behoeve der huisgezinnen, die hierbij meer bijzonder geleden hebben. Deze liefdegaven beginnen reeds in ruime mate toe te vloeijen, en van een enkel persoon alhier is gisteren reeds een geschenk van *f* 1000 ontvangen.

— De treurige katastrophe te Maintz is nog altijd aan de orde van den dag. Reeds tracht de openbare weldadigheid het lot dergenen, die door dezen ramp in hunne bezittingen of gezondheid getroffen zijn, zoo veel mogelijk te verzachten. Door sommige dagbladen is beweerd, dat de verantwoordelijkheid van deze gebeurtenis op de Pruissische militaire administratie valt, maar men toont van dien kant aan, dat de directie van en het toezigt op de arsenalen en depôts van de ammunitie, sedert de militaire conventie van 1817, door Oostenrijk werd uitgeoefend, hetgeen den directeur en het personeel der artillerie benoemt.

Men verzekert te Frankfort, dat de oevers der Elve onlangs door verscheiden hoofd-officieren, uit strategische beweegredenen, in oogenschouw zijn genomen. Men brengt dit in verband met de mogelijkheid, dat het geschil met Denemarken op geen vriendschappelijke wijze mogt kunnen vereffend worden.

Intusschen wordt uit St. Petersburg bevestigd, dat de Russische regering zich onthouden zal, hare meening over de Holstein-Lauenburgsche kwestie te uiten, zoo lang over deze aangelegenheid, langs diplomatieken weg, tusschen den Duitschen bond en den koning van Denemarken onderhandeld wordt.

Berlijn, 5 Nov. In den gezondheidstoestand des konings is dagelijks eene toenemende beterschap te bespeuren.

— De landdag, die weldra zal bijeenkomen, zal in de eerste plaats de begrooting moeten vaststellen, en daarna weinig belangrijke onderwerpen hebben te behandelen. Het onderzoek der begrooting is echter dit jaar een zeer omvangrijke arbeid, daar over het voorstel tot verhooging van de jaarwedde der ambtenaren, in de vorige zitting onafgedaan gebleven, thans noodwendig moet worden beslist.

— Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden is, van zijn slot Muskau, te Berlijn teruggekeerd.

— In 1856 bedroegen de uitgaven der stad Berlijn 2,590,567 th. 5 sg. 4 pf., en hare inkomsten 2,844,100 th. 18 sg. 9 pf., zoodat op Januarij 1857 een batig slot in kas was van 253,533 th. 13 sg. 5 pf. Daarentegen beliep de schuldenlast der stad op 31 Dec. 1856, 5,614,582 th. 14 sg.

— Uit Keulen wordt berigt, dat generaal Tottleben, de beroemde verdediger van Sebastopol, van eerstgenoemde stad naar Essen is vertrokken, om daar een hem door zijne regering opgedragen last te volbrengen. Frankrijk heeft namelijk, onlangs bij de gieterij van Friederich Krupp aldaar, drie honderd stukken geschut besteld, welke door dien industriëel zijn geleverd. Rusland wil thans eene nog grootere bestelling doen.

PORTUGAL.

Particuliere brieven uit Lissabon verzekeren, dat ook de algemeene finantieele toestand van Portugal gunstiger is. De bank heeft geen gevolg gegeven aan haar voornemen, om het disconto te verhoogen en den termijn van disconto te beperken. Integendeel is zij op het punt eene overeenkomst te sluiten met het gouvernement, dat haar de noodige waarborgen wil geven, opdat zij zonder gevaar de wissels kunne prolongeren ten behoeve van zoodanige kooplieden, die alléén door de geldcrisis niet op staanden voet aan hunne verpligtingen kunnen voldoen. Deze krijgen daardoor uitstel van betaling en zullen, zonder stoornis voor hunne zaken en zonder dat hun crediet er door geschokt wordt, hunne reeds vervallen of nog te vervallen wissels kunnen betalen, nadat de tegenwoordige crisis zal zijn geweken. Ook de voornaamste bankiershuizen in Portugal moeten thans in minder moeijelijke omstandigheden verkeeren.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Berigten uit Montenegro hangen een zwart tafereel op van de wreede en tyrannieke handelwijze van prins Danielo. Dezer dagen zijn wederom twee der aanzienlijksten uit den lande, Marco Salin en Milow Dobrigam, ter dood gebragt, omdat zij naar den zin der regering te veel invloed begonnen uit te oefenen. Het is waar dat men hen veroordeelde onder beschuldiging van den brand in den kruidtoren van Ricka te hebben willen stichten, doch die beschuldiging rustte alleen op de verklaring van een paar knechts, die beweerden, dat zij de beide geëxecuteerden hadden hooren zeggen, dat zij voornemens waren het kruidmagazijn te doen springen. Vele andere personen zuchten in den kerker onder beschuldiging van majesteitsschennis; het lot dat hun wacht is ligtelijk te voorzien.

AMERIKA.

De berigten uit New-York loopen tot den 7den November. De finantieele toestand der Vereenigde Staten is iets beter geworden, hetgeen echter niet wegneemt, dat de crisis zich vrij hevig doet gevoelen; faillissementen hebben nog steeds plaats en talrijk zijn de personen, die gebrek aan werk hebben.

De mayor van New-York heeft eene proclamatie uitgevaardigd, in welke hij zegt, dat in die stad meer dan 200,000 personen zijn, die van hun handenarbeid moeten leven. Zoo het bestaande gebrek aan werk mogt voortduren, zullen deze van de openbare of particuliere liefdadigheid afhankelijk worden; en het is volgens de meening van den mayor te vreezen, dat niet weinigen

liever hunne toevlugt zullen nemen tot geweld, dan zich te onderwerpen aan deze vernederende afhankelijkheid.

Te New-York worden zoogenaamde honger-demonstratien gehouden. Talrijke scharen volks trekken namelijk de straten door met vaandels, waarop men de woorden *Arbeid of de dood!* leest. Dadelijkheden schijnen hierbij te New-York echter nog niet voorgevallen te zijn. Te Philadelphia daarentegen doorliepen 12 met geweren gewapende personen de straten, voorzien van een vaandel met het opschrift: *Wij willen de armen beschermen!* De polatie dreef hen uiteen.

— Op een den 29sten te New-York plaats gehad hebbende meeting, werd de politiek van gouverneur Walker in Kansas goedgekeurd, en eene verandering der wetten betreffende de banken aanbevolen.

— Men verneemt nog uit de Vereenigde Staten, dat te Boston eene monstermeeting van demokraten heeft plaats gehad. Men besloot de demokratische staatsbe-scheidingen te ondersteunen als ook het nationale centrale bestuur.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.	Naar
Jan.	4	Nederl.	Jacqueline en Elise.	B. Sikkens.	Batavia	1 Jan.	Amsterdam,
»	—	Engelsch	Sabina.	P. Wentworth	Foochow.	22 Dec.	Melbourne.
»	5	Nederl.	Australie	Harten	Batavia.	4 Jan.	Rotterdam,
»	—	Hamburgsch	Molrina Nidel	J. P. Ketels	Singapore.	10 Sept.	New-York.
»	6	Zweedsch	Solid	F G Akerstron	Hartlepool	2 Dec.	Singapore
»	7	Engelsch	Cornwall.	W. Dansen	Hongkong,	14 »	Sydney.
»	—	Fransch	Foederis Arca.	A. Beaurais.	Batavia.	5 Jan.	Padang.
»	8	Engelsch	Sir W. V. Williams.	David Kres	Shanghai	23 Dec.	Londen.
»	9	Bremer	Generaal Jacobi.	R. H. Weiland	Cardiff	18 Sept.	Batavia.
»	—	Zweedsch	Emelie.	N. W. Wulff	Stockholm	7 Jan.	»
»	—	Nederl.	Laura en Adèle.	H. van Noel	Batavia.	5 »	Amsterdam.
»	—	Engelsch	Strathinae.	John Mann	Shanghai	23 Dec.	Londen.
»	—	Nenderl.	Groot Meester Nationaal.	A. F. Giesse	Rotterdam	13 Oct.	Batavia.
»	—	Spaansch	Amigrante.	J. F. de 's Juan	Manilla	21 Dec.	Cadix.
»	—	Bremer	Arkhimedes.	E. Hilgerloh	»	25 »	Melbourn.
»	—	Spaansch	Julian Vuzueta.	J. B. Artaza	Swatow	23 »	Havana.
»	10	Engelsch	Sarah	E. Graham	Londen	28 Aug.	Singapore.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Agenten.
Jan	9	Ned. Ind.	bark	Java.	Worthington.	Lasem.	8 Dec.	D. N. Buys en co.
»	—	idem	id.	Lachmadie.	Sech Jamanie.	Pecalongan.	2 Jan.	B. J. Jacobs.
»	10	idem	id.	Amsterdam.	Hadj. Afief.	Samarang.	2 »	D. N. Buijs en co.
»	—	Zwed.	brik	Emelie.	N. W. Wulff.	Stockholm.	31 Julij	J. Cezard en co.
»	11	Ned.	schip	Anna en Helena.	C. J. de Boer.	Hongkong.	22 Dec.	»
»	—	idem	bark	Grootmeester Nationaal.	Giesse.	Rotterdam.	13 Oct.	Schimmelpenninck en co
»	12	idem	id.	Alblasserwaard.	van Lindren.	Sydney.		Landb. Bez. d. Bie en co.
»	—	idem	id.	Nijverheid	Kerkstra.	Rotterdam.		
»	—	idem	id.	Stad Gouda.	Breuning.	idem		

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Anna Digna*	G. Ouman.	Amst. via Pass.	Haager en Schuurman.
»	bark	Anna [illegible]	C Abrhams Jr	»	»
»		Jan Daniel	Hagers		
»	schoen.	Anna Maria Wilhelmina	Jansen	Rotterdam.	B. Kopersmit en co.
»	schip	Agneta	Jonker		»
»	bark	Vier Gebroeders*	Banck		»
»	bark	Sara Alida Maria*	Stapert		»
»	»	Jannetje*	Lupke		»
»	»	Loevestein	C. Vonck	Rotterdam.	»
»	schip	Maasstroom	F. Mellema		de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Lammina Elisabeth	Gersen		J. Cezard en co.
»	schip	Doggersbank*	Wens	Macao.	»
»	»	Vrouw Johanna	J. Kettler	Nederl. via Tjilatjap.	»
»	»	Anna en Helena	de Boer.		»
»	schoen.	Saphir*	N. J. de Vries		Reynst en Vinju
»	bark	Holland*	B. Auffmorth	Sam. en Soer	V. d. Berg, Vriesendorp en co
»	„	Java*	C Lasueur	Padang	van Ommeren Rueb en co.
»	schip	Nagasaki*	la Brand	Samarang	»
»		Helena Christina	C. Tjebbes.	id. en Soerabaija.	E. Moormann en co.
»	bark	Herman de Ruijter	P. J. Feynt		Jacometti en co.
»	schip	Stad Dokkum*	N. van der Werff.		
„	bark	Henriette Geertruide*	F. C. de Boer.		»
»	»	President Ram*	J. R. Ulrich		„
»	»	Alcijone*	H. C. Haacke.		Landberg Bezoet de Bie en co.
Ned. Indisch.		Djember*	Said bin Alie.	Banka.	Busing Schröder en co.
»	schoen.	Argo*	Matthijs.	Cheribon.	D. N. Buys en co
»	bark	Rachmanie*	Todtoe	Banjermassing	»
»	schip	Lion*	Sech Ghanan		»
»	bark	Amsterdam*	Hadjie Afief		
»	»	Almadanie*	Hadjie Sadik	Samarang.	»
»	brik	Lachmadie	Sech Jamani	Soerabaya.	
„	„	L'Esperance	Valberg.		
»	»	Atiat Rachman.	Jacob Penda.	Soerabaija	
»	bark	Almasoor*	Osmar Fakier.	Samarang	»
»	»	Alnoer	Sech Awab Said	» en Banjermass.	B. J. Jacobs
»	»	Anis Balgair*	Sech Salman	Samarang Soerabaya	
»	»	Noorban	Said Alie bin Djin		»
»	brik	So-ooidin	D. F. Varkevisser.		»
»	bark	Generaal Michiels*	D. de Wilde.		»
Fransch. „	schip	Notre Dame de Bon-Port	Lebure	Nantes	Haager en Schuurman.
»		Manuel*	Rangin		J. Cezard en co
Engelsch	bark	Bougainville*	V. Albo.		C. Bahre en G. Kinder
»		Margaret West*	J. R. Sinclair		»
»		Gending Star*	Grayburn		Martin, Dyce en co
»	bark	Fleda*	Matheron		Adam en co
	bark	Oxus*	Wallace.		
»	schoen.	Highlander*	Conradi.		»
»	brik	Equator*	D. B. Burnes.		E. Moormann en co
Amerik.	schip	Alexander John Kerr*	Hadjie Baändjie.		B. J. Jacobs
»	schip	William Sprague.	P. B. Bowser.	China	Paine Stricker en co
Zweedsch.	bark	Rolling Wave	J. Parker		Busing Schröder en co
»	„	Maria Theresia.*	Lundstre.	Zweden.	
»		Esther*	Hellstrom	id.	
»	brik	Emelie*	N. W. Wulff.		J Cezard en co
»	brik	Balder *	Sjöberg.	Falmouth	E. Moormann en co.
»	brik	Törsaket*	C. Pettersson.		
»	bark	Catharina*	Olsson	Zweden.	
»	schip	Sophia*	E. W. Berns.	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
„	»	Louise*	J. A. Löfquist		»
Hamb.	schip	Hermann en Emmie*	J. E. Kaijser	Nederland	»
»		Java*	E. Jorgan	»	
»	»	Horizont*	E. Becher		„
»	»	Manila*	E. Behrens	Soerabaija	„
»	brik	Schiller*	C. Guldager		C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Alardus*	F. C. Sejersted		
Brem.	»	Condor	H. G. Breithaupt		
»	bark	Ocean*	J. Farrelmann		
Hanov.	»	Adèle			Paine, Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

den 13den Januarij 1858.

Met de Ned. bark *Grootmeester Nationaal*, kapt. *Giesse*, de kapt. der inf. *Aemila*, de 2de luit der inf. *Rouck* en *Tiedeman* en de offic. van gez. 3 kl. *Armour*, benevens 125 man suppletie troepen van *Rotterdam*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 9 *tot en met den* 12 *Januarij* 1858.

Met het N. I. stooms. *Palembang*, kapt. *H. J. Roestbod*, met *Z M troepen* en *banneling*en naar *Soerabaya*.

Met het N. I. stooms. *Macassar* kapt. *F H Schmidt*, met *Z M troepen* naar de *Moluccos*.

Met de Ned. bark *Ouderkerk a/d Amstel*, kapt. *H Zinger jr*, met 3 gepasp. militairen naar *Rotterdam*.

Met het Ned. schip *Palembang*, kapt. *J Hoekstra*, met 2 gegageerde en 8 gepasp. militairen naar *Amsterdam*.

Met het N. I. stooms. *Soerabaya*, kapt *A Gerrits* met *Z M troepen* en *bannelingen* naar *Borneo Westkust*.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 21 *tot en met* 29 *December* 1857.

AANVOER.

Van Londen per ned. bark *de Zwaan*, gez. van Hemert. agt. Maclaine Watson en co.

54 coll. touwwerk. 40 do. do. gagen. *Borneo Company Limited.*
4 coll. manufact. *Gumprich en Strauss.*
35 coll. manufact. 20 do. staal. *Burt Myrtle en co.*
$1^1/_2$ en $1^0/_2$ do. wijn. 3 kn. do. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
112 kn. wijn. *Hunter Houghton en co.*
112 kn. portwijn. *Anderson Tolson en co.*
35 tonn. ijzer. 100 do. . . . . . 15 ps. aanbeelden. 20 do. Schroeven. 27 coll. staal. 3 do. zagen. *Order.*
15 coll. koper. *Pitcairn Syme en co.*
8 coll. ijzerwerk. 15 do. koper. 2359 stav. ijzer. 100 coll. ijzer. *Order.*
17 coll. provisien. 4 vt. ijzerwerk. 1 coll. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
7 coll. diversen. 83 vs. spijkers. *Anderson Tolson en co.*
238 vn. bier. *Morgan Melbourn en co.*

Voor Soerabaija.

103 coll. koopmanschapp. 5 kn. do. 150 ijzeren posten. 4 ketel en toebeh. 20 coll. machinerien. 157 coll. do. 62 tonn. steenkolen. 1007 coll. ijzer. 68 do. wijn. 12 vn. bier. 40 tonn.
2 coll. manufact.

Van Bordeaux per ned. schip *St. Jan*, gez. Lion. agt. de Weerdt Ruyl en co.

150 ks. brandy. 6 fust. do. *Cezard en co.*
90 ks. wijn. *Gezagvoerder.*

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis. agt. Maclaine Watson en co.

200 planken. *Morgan Melbourn en co.*
6 kn. opium. *Metzendorff Wilmans en co.*
$69^{27}/_{100}$ pic. [illegible]
40 ks. opium. *N. H. M.*

Van Nederland per ned. schip *Agneta*, gez. Jonker. agt. Kopersmit en co.

20 ks. likeuren. *Dümmler en co.*
3 kn. manufact. *Tölken Vogel en co.*
120 ledige leggers 900 blokk. zink. *E. Moormann en co.*
16 coll. provisien. *Order*
40 kn. gouv. goederen. 7/4 pijp. azijn. *Gouvernement.*
50/m. steenen. *Gezagvoerder.*

Van Gothenburg per Zw. schip *Maria Adolfina*, gez Blom. agt. E. Moormann en co.

9876 stav. zw. ijzer. 691 tobb. staal. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. 3 mast Schoen. *Zephyr*, gez. de Vries, agt Reynst en Vinju.

68/m. steenen. 1030 keld. genever. 110 do. lijnolie. 100 vs. boter. 100 ks. wijn. 20 do. sla olie. 6 pakk. leder. *Agenten.*
100 vs. boter. 150 kazen. 6 kn. kaas. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
5 md. haring. *de Weerdt Ruyl en co.*
30 led. leggers. 3 bn. hoekens. 25 vs. boter. *van Ommeren Rueb en co.*
113 kn. portwijn. 100 keld. genever. *Boelen Bingham en co.*
3 ks. boeken. *Lange en co.*
3 ks. manufact. *Bahre en Kinder.*
100 vs. boter. *Order.*
6 kist. . . . . . *Metzendorff Wilmans en co.*
62 oxh. wijn. *Cezard en co.*
5 kn. papier. *Dümmler en co.*
100 kn. bier. *Order.*
6 kn. manufact. 4 do. gereedschapp. 1 do. modewaren. *Andreas en co.*
2 kn. vruchten op brandy. 1 do. schilderijen. 1 do. inkt. 5 do. porcelein. *Feltkamp.*
11 coll. . . . . . *Gumprich en Strauss.*
5 coll. manufact. *Moormann en co.*
6 kn. vruchten. 2 do. koek. *Zuur.*
12 ledige leggers. *Order.*
16 coll. provisien dranken en diversen. 6 lampen. *Pellman.*

Van Samarang per Hamb. schip *Basis*, gez. Hennecken. agt. Moormann en co.

340 pic. rotting. *Damnitz en co.*

Van de Cocos Eilanden per Eng. Schoen. *Harriet*, gez. Ballard. agt. Adam en co.

33 vn. olie. 200/m. klappers. *Adam en co.*

Van Singapore per ned. schip *Johanna Maria*, gez. Sopinger. agt. Cezard en co.

100 hammen. *Gezagvoerder.*

Van Zweden per Zw. schip *Fanny*, gez. Wulff. agt. Cezard en co.

4010 stav. ijzer. 24 kanonnen. *Agenten.*

Van China per Hamb. schip *Horizont*, gez. Breker. agt. Metzendorff Wilmans en co.

21100 ps. vloersteenen. 1263 do. chin. do. 6790 coll. aardewerk. 25081 bund. do. 295 stalen pannen. 20 vn. candy. 1 krandj. do. 8 kn. vermillioen, 183 do. thee. 393 coll. pajongs. 140 bund. zakken. 22 water molens. *Oeij Tjoe.*
18 coll. papier. 40 vn. candy. 63 coll. chin. goederen. *Olaan.*
34 coll. gouv. goederen. *Tjoa Sangi.*
200 kn. thee. *Tan Honggie.*
200 vn. candy. 41 coll. chin. goederen. *Lie Tayan.*
10 kn. koper. *Gezagvoerder.*

Van Bordeaux per Fr. schip *Emanuel*, gez. Rangen. agt. Bahre en Kinder.

1650 kn. wijn. 120 do. musc do. 400 do. cruse do. 128 do. provisien. 200 do. azijn. 150 ledige flesschen. 80 do. vruchten. 45 do. siropen. 60 do. likeuren. 1 do. capsules. 200 do. olijf olie. 10 do. manufact. 13 do. hemden. 10 bn. kurken. 10 vn. brandewijn. *Agenten.*
1 kt. glaswerk. *Cezard en co.*
1 kt. provisien. *Oudart.*
40 kn. sardijntjes. *de Fiennes en co.*
5 kn. modewaren. *Binkhorst.*
3 kn. koopmanschapp. *Varlet.*

1 kt. koopmanschapp. *Boilée.*
4 kn. modewaren. *Herment.*

Van China per ned. schip *Prinses Sophia*, gez. *Hoffman*, agt. Haager en Schuurman.

232 coll. chin. goederen. 226 kn. vuurwerk. div. *Chinezen.*
300 kn. gember. *Tölken Vogel en co.*
3 kn. chin. goederen. *Pandel en Stiehaus.*
6 kn. spijkers. *Cassalette en co.*
1 kt. diversen. *Busing Schröder en co.*
31 kn. jostecks. *Wong Kiinthoe.*
60 kn. olie. 40 pakk. papier. 20 coll. diversen. *Tiedeman en van Kerchem.*
20 kn. jostecks. *Sim Who.*
100 kn. gember. 2 do. schilderijen. 1 do. zilverwerk. *Haager en Schuurman.*
81 coll. chin. goederen. *Order.*

Van Indramajoe per ned. schip *S. van Heel*, gez. Dietz. agt. Landberg Bezoet de Bie en co.

110 pic. rotting. *N. H. M.*
8103$^{54}/_{100}$ pic. rotting. *O. I. M. v. A. en L.*
5712 pic. rijst. 3 kn. diversen. *Tiedeman en van Kerchem.*

Van Japan per ned. schip *Lamina Elizabeth*, gez. Gersen. agt. Cezard en co.

1082 bn. rijst. 1367 ps. vloersteenen. 482 do. goot do. 1000 do. geel. do. 971 kn. porselein en lakwerk. 40 do. schutsels. 225 md. pannetjes. 200 bn. miso. 200 do. . . . . 4 do. do. . . . . . 21 do. diversen. 50 do. . . . . 850 pakk. bezems. 22 kn. monsters. 25 do. sakkie. 1000 ps. voetmatten. 44 kn. zijden stoffen. 300 bn. kamfer. 460 kn. boomwas. 480/m. sigaren. 4 kn. kabaaijen. 1 do. watten. 30 do. tjientjauw. 15 martevanen. 7 kn. planken. 2 seinvlaggen. 1 verkenningsvlag. 1 instructido. 1 seinlantaarn. 600 patronen. 680 ps. gewinde pijpers. 11 Marten. *Gouvernement.*
46 coll. diversen. 8 roll. zeildoek. 9 ps. touwwerk. 1 roll. lood. 1 vt. provisien. 25 ks. tjintjauw. *Gezagvoerder.*
11 vn. provisien. *van Zameren.*
1 kt. boeken. *John Pryce en co.*

Van Cheribon per ned. ind. bark *Kas Balhair*, gez. Sech Hoesin Alatas.

9620$^{53}/_{100}$ pic. suiker. 5 kn. doeken. *Maclaine Watson en co.*
10 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Van Adelaide per Eng. schip *Equator*, gez. Burns. agt. E. Moormann en co.

130 tonn. steenkolen. 200 zakk. meel. 11 vn. vleesch. 13 spek. *Agenten.*

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Jan.	9	Ned. Ind.	stooms	Macasser	F. H. Schmidt	Moluccos
»	—	„	„	Palembang	H. J. Roseboom	Samarang en Soerabaya
»	—	„	bark	Tiangtay	Liem Goanlieng	Palembang
»	—	„	bark	Srie Palembang	Tie Oewpin	„
»	10	„	„	Ouderkerk a/d Amstel	Zinger qq.	Rotterdam
»	—	„	„	Palembang	J. Hoekstra	Amsterdam
»	11	„	„	Hinggoan	Lim Yoehok	Samarang
»	—	„	„	King Goan	Hoormat	Rembang
»	—	Hamb.	schoen.	Harriet	Bollard	Cocos Eilanden
»	—	Ned. Ind.	bark	Hasis	J. Henrichen	China
„	—	„	stooms.	Soerabaya	A. Guijot	Borneo Westkust
„	12	„	„	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Singapore
„	—	„	bark	Joedoel Barie	Sech Bafagie	Soerabaija
„	—	„	bark	Fathool Manan	Sech Bargebe	„
„	—	„	bark	Al Osmanie	Sech Bahasoan	Cheribon

Aangekomen schepen te *Samarang.*

Datum.		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Dec.	30	Ned	bark Elis. en Joh.	F. B. Oemkens.	Peral.
»	—	N I	bark Fathool Wad.	Rachman.	Batavia.
Jan.	2	Fr	brik Alice et Hélène	G. du Laurier.	Soer.
»	—	N I	stooms. Palembang	Roseboom.	»
»	4	»	bark Maas Denok	Sa-at.	Batavia.
»	—	»	st. Konn. d. Nederl.	Lewis.	Soer.
»	7	»	bark M. Antoinette.	J. Winter.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Samarang.*

Datum.		Vlag	Namen der Schepen.	Gezagvoerders	Naar
Dec	31	N I	bark Soedul Hair	Bargebe	Soer
Jan.	3	»	bark Amsterdam	Yaar	Batavia
»	—	»	stooms Palembang	Roseboom	»
»	4	Ned	bark Anth. Seraph.	Victor	Nederl
»	5	N I	st. Kon. d. Nederl.	Lewis	Batavia
»	6	Ned	bark Joen Goan	Tiauwkie	Grissee
»	7	»	schip Kon. en Vad.	v. Bruggen	Nederl.

In lading liggende Schepen te *Samarang.*

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Ned.	schip	Susanna	C J Kalesboek	Nederland	Dorrepaal en co
„	schip	Nederland en Oranje	P C Rosier	„	van den Broek en Veeckens
N. I.	bark	Justina	M J Meijer	China	Gezagvoerder
„	schoener	[illegible]	Mohamet Amin	Bandjarmasing	
Ned.	schoener	Valparaiso	E J Kok	Nederland	Dorrepaal en co
Frans.	schip	Le Gange	H J Fauchet	Frankrijk	C. Dumoffs en co
Ned.	bark	Louise	P A Hövig	Nederland	Dorrepaal en co
N. I.	schip	Sara Eleonora	D Schuijmer	Batavia	
Frans.	brik	Alice et Hélène	G du Laurier	Frankrijk	„
N. I.	bark	Maas Dennok	Hadjie Moh. Si-at	Bandjarmasing	Gezagvoerder
Ned.	schip	Elisabeth Johanna	F R Oomkes	Nederland	Dorrepaal en co.
N. I.	bark	Eljoeser	Moh. bin Aboebakar	Soerabaya	Gezagvoerder
„	bark	Bintang Anem	H J de Gee	Padang	„
Frans.	bark	Camoëns	Gou Siaume	Frankrijk	Dorrepaal en co
Ned.	bark	Catharine Maria	J A Ballot	Nederland	
N. I.	schip	Goat Hoan	Todiwongso		Gezagvoerder
„	bark	Marianna Anthoinette	J Winter		B Kopersmit en co

Aangekomen Schepen te *Soerabaija.*

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Jan.	1	Bal.	bark	Fatchoel Rachman	J. Martens	Balie (Ampenan)
»	—	N. I.	kotter	Krabbe	Mardam	Toeban
»	—	Ned.	bark	Nawan Elljoesoer	J. C. Monteiro	Batavia
»	—	N. I.	schoener	Bientang Timor	Tjim Koensoen	Balie (Padang)
»	3	»	bark	Soedul Gair	S. Alie b. Aboebakar Bargabo	Samarang
»	—	»	bark	Arif Banjarmaas	Hadjie Brahim	Batavia
»	—	»	schip	Fulkus So-oot	S. Ismail b. Moh. Almanie	Ternate
»	—	Ned.	bark	Borneo	T. A. Jansen	Batavia

Vertrokken Schepen van *Soerabaija.*

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Jan.	1	N. I.	stooms.	Palembang	H. J. Roseboom	Batavia over Samarang
»	—	Ned.	bark	Johanna Maria	M. A Overgaauw	Nederland
»	—	Eng.	schip	Agincourt	E. J. Poshlij	China
»	—	Zweed.	»	Victor	H. A. Prehn	Zweden
»	2	N. I.	bark	Maimoon	Said Abdulla bin Kassim	Banjermasing
»	3	»	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Sing. over Sam. en Batavia

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.	Louisa Maria	P Tjebes	Eng via Batavia	Schimmelpenninck en co
»	Antoinette	de Winter	»	B. J. van Eck en co.
»	Agincourt	Ouwehand	Nederland	»
»	Henriette	M van der Veen	»	»
»	Koning Willem III	Zeilstra		»
»	Carlsbad	C J Fohrocus	Zweden	Fraser Eaton en co.
Amerik.	Norman	Swell		»
Nederl.	Prinses Amelia	v Rh v Alkemade	Nederland	»
»	Maria Elise	M van de Putte	Amsterdam	P. Kervel en co.
»	Stad Leijden	van der Worm	Nederland	Schimmelpenninck en co
»	Odrie	W H Cramer	Amsterdam	Ruyl Camer en co.
»	Pieterschoenmaker	van Varelen	»	»
»	Honiagby	van Marion	»	»
Amerik.	Yankee Ranger	H Hohman	Nederland	»
Nederl.	Geziña	S Burggraaff	Amsterdam	»
»	Equator	J G Appel	»	P. Kervel en co
»	Maria Adolphina	A Blom	»	»

UITVOER.

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Fathool Joeseer*. gez. Sech Achmat bin Moh. Baoesin.

4 kn. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*
31 coll. verfwaren. 100 keld. genever. 48 vn. bier. 30 kn. man. sigaren. 1 do. vloerkleeden. 1 do. slendangs. 1 pak dames kleeden. *Arathoon.*
1 kt. manufact. uit entrep. *Engelhard en co.*
2 consoles. 4 knapen. 2 stelletjes. 3 tafels. *Munder.*
2 kn. zijden stoffen. 3 do. hoeden. 4 do. schilderijen. 1 pak beddegoed. 2 chin. stoelen. 3 kn. batik goederen. 1 do. modewaren. *E. van Leeuwen en co.*
150/m. man. sigaren. *Nahapiet.*
3 kn. borduurwol. 48 do. blik. *Arathoon.*
80 kn. glazen. 20 do. do. pannen. 50 blikk. verf. *Plump en co.*
10 kn. naaigaren. *Arathoon.*
75 ps. slijpsteenen. 34 vn. brood. 25 ankers. 50 vn. meel. *Plump en co.*
25 coll. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*
4 kn. muzijk instrument. *Dümmler en co.*
5 kn. [illegible]. *Duhren en Kinder.*
12 kn. kruid. *Pandel en Stiehaus.*

Naar Soerabaija per ned. ind. bark *Nasin Balhair*, gez. Sech Achmat bin Oemar Bafagie.

5 kn. speelgoed. *Andreas en co.*
40 bn. goenie zakken. 50 vn. meel. *Mutzenbecher Wilmens en co.*
20 kn. koopmanschapp. *Andreas en co.*

Naar Cheribon, Tagal en Pecalongan per ned. ind. bark *Nasrie Madiid*, gez. Said Aijdroes bin Moh. Alhabasij.

20 kn. madapoll. *Said Aloewie Atas.*
50 ledige leggers. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. ijzerwerk. 7 vn. spijkers. 1 do. hagel. 10 kn. roodewijn.
3 kn. bier. 2 do. confituren. 4 vn. kruid. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
17 kn. madapoll. 4 do. mousselines. *Said Abd. Rachman Habasiy.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Eljoeser*, gez. Said Abd. bin Moh. bin Aboebakar.

4 kn. modewaren. *Pandel en Stiehaus.*
7 kn. doeken en chitzen. *Sie Yoetiang.*
6 kn. madapoll. 27 do. naaigaren. 15 pakk. post papier. 1 kt. kramerijen. *Lim Seng.*
50 ks. Amerik. zeep. 1 kt. puimsteen. 1 doz. zeeften. 4 kn. verf. 1 vt. zink bladen. 25 slijpsteenen. *Plump en co.*
61 kn. koopmanschapp. 40 bn. drills. *Lim Hea.*
490 ks. zeep. 1 kt. fluweel. 5 do. mousselines. 1 do. gev. katoen en sarong. *Tan Hoat.*
9 kn. madapoll. 20 do. ongebl. katoen. *Sech Awab Djawas.*
12 kn. manufact. 3 kn. koper uit entrep. *Martin Dyce en co.*
999 ps. goud geld. *Said Aloewie Satrie.*

Naar Soerabaija per Zw. schip *Maria Adolfina*, gez. Blom. agt. Moormann en co.

9876 stav. ijzer. 691 tohb. staal. *Aan boord gebleven lading van Gothenburg.*

Naar Nederland via Soerabaija per ned. schip *St. Jan*, gez. Lion. agt. de Weerdt Ruijl en co.

90 ks. wijn. *Aan boord gebleven lading Bordeaux.*

Naar Nederland per ned. schip *Theodora Machtilda*, gez. Boelhouwer. agt. Paine Stricker en co.

3879 pic. suiker. 64 pic. rotting. 5 do. sapanhout. 27$^{1}/_{2}$ buffelhuiden. 100 legg. arak. *Moormann en co.*
859 pic. suiker. 338 do. gomdammer. 101 ℔ vanille, 817 ps. buffelhuiden. *Agenten.*
1 vt. vleesch uit entrep. *Kesler en co.*

Naar Singapore per ned. schip *Gerinchem*, gez. Reijndres. agt. Dümmler en co.

730 tonn. steenkolen. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland via Passaroeang per ned. schip *Commercie Compagnie*, gez. Brechen. agt. Haager en Schuurman.

500 pic. tin. 300 do. rotting. *N. H. M.*
3 vn. brood. 1 aam azijn. 2 vn. spek. 1 do. boter. 2 do. meel. uit entrep. *Agenten.*

Voor Pasoeroeang.

2 stoelen. 1 kt. diversen. *Agenten.*

Naar Samarang, Soerabaija via Cheribon per ned. ind. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom. agt. Cores de Vries.

1 kt. horologien uit entrep. *Mutzenbecher Wilmens en co.*
1 wagen. *Oudart.*
2 stav. ijzer. 82 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stoomb. *Banka*, gez. Bosch. agt. Cores de Vries.

70 pic. rijst. *Reynst en Vinju.*
140 ks. jav. brandy. *Adam en co.*
3 kn. manufact. 1 kt. leder. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
260 ℔ cochenille. *Maclaine Watson en co.*
40 corg. kain pandjang. *van Stoeten Morgan en co.*
1 kt. gouden doublons. *van der Burg Vriesendorp en co.*
2 kn. zilv. munt. 714 coll. gouv. goederen *Gouvernement.*

Naar Soerabaija via Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis. agt. Maclaine Watson en co.

6 kn. gev. katoen. *Anderson Tolsen en co.*
2 kn. provisien. *Gumprich en Strauss.*
8 kn. rood garen uit entrep. *B. van Leeuwen en co.*
10 kn. manufact. uit entrep. *Anderson Tolsen en co.*
1 kt. zijden stoffen. 157 pakk. garen. *Koe Kangtjey.*
10 kn. glaswerk. 8 do. doeken. 1 bl. regattes. *Pitcairn Syme en co.*
4 kn. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
1 kt. chin. zijde uit entrep. *Arathoon.*
1 kt. machinerien uit entrep. *Morgan Melbourn en co.*
5 kn. manufact. uit entrep. *Borneo Company Limited.*
5 pakk. regalen. *Agenten.*
200 zn. meel. 27 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
6 kn. opium. 91 schuitjes tin. 30 kn. vuurwerk. *Aan boord gebleven lading van Singapore.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Nawan Eljoeser*, gez. Monteiro.

27 kn. wijn. 2 do. sarongs. 1 pak monsters. 1 kt. hoeden. 2 ks. bascules. 1 ijzeren brandkast. *van der Burg Vriesendorp en co.*
10 kn. papier *N. H. M.*
7 coll. en 7 kn. manufact uit entrep. *Martin Dyce en co.*
2000 ks. zeep. *Morgan Melbourn en co.*
12 kn. . . . . . uit entrep. *van der Burg Vriesendorp en co.*
20 doz. portwijn. 11 md. aardewerk. *Bond.*
2 ks. ijzerwerk. *van der Burg Vriesendorp en co.*
120 pic. dadels. *Macartich.*
26 pic. zw. peper. 50 do. boomwas. *Nahapiet.*
60 vn. pik. 50 do. meel. *Plump en co.*
1 kt. lampen. 1 brand kast. *Said Achmat bin Hoesin Habasiy.*
10 kn. gedr. katoen. *Morgan Melbourn en co.*

Naar Samarang en Bandjermasing per ned. ind. bark *Fathool Wadoed*, gez. Said Sech bin Abd. Rachman Aljoffrie.

100 keld. genever. 1 kt. zeisch galon. 1300 ps. zakken. 3 kn. glas. *Joseph.*
100 kn. wijn uit entrep. *Busing Schröder en co.*
20 kn. koopmanschapp. 100 tonn. spijkers. 1 vt. messen. 30 ks. brandy. *Sie Yoetiang.*
14 ks. . . . . . 1 kt. regaals uit entrep. *van der Burg Vriesendorp en co.*
5 kn. mousselines. 5 do. coralen. 4 do. laken. 10 vn. bier. 4 kt. diversen. *Andreas en co.*
30 pic. kruidnagelen. *Sech Aboebakar Jobedia.*
6 kn. zijden stoffen. 50/m. sigaren. 90 kn. thee. *Tjia Kiekie.*
10 ankers. 70 vn. meel. *Plump en co.*
15 kn. ongebl. katoen. *Said Aloewie Atas.*
2 kn. lampen. 1 ijzeren kist. 1 kt. divers. *Abeelen Donajean en co.*
7$^{1}/_{2}$ tros. touw. 2 roll. lood. 691 stav. ijzer. 8 bos. do. 203 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.